

Rapport

Projectnummer: 349918

Datum: 12-03-2018

Natuuronderzoek Wheermolen-west fase 4

Natuuronderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur

Definitief

Verantwoording

Titel	Natuuronderzoek Wheermolen- west fase 4
Subtitel	Natuuronderzoek in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur
Projectnummer	349918
Referentienummer	XXXXXX
Revisie	D1
Datum	12-03-2018

Auteur(s) Germ Zeephat, Marloes Kolen en Daisy Delibes

E-mailadres Daisy.delibes@sweco.nl

Gecontroleerd door Hans Jaspers

Paraaf gecontroleerd

Goedgekeurd door Maarten Mouissie

Paraaf goedgekeurd

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Kader van het onderzoek.....	4
1.2	Beschrijving van het project	4
2	Wnb soortenbescherming	6
2.1	Toetsingskader	6
2.2	Verkennd onderzoek.....	7
2.2.1	Methode.....	7
2.2.2	Vaatplanten.....	8
2.2.3	Vleermuizen	8
2.2.4	Overige zoogdieren	9
2.2.5	Vogels.....	9
2.2.6	Reptielen en amfibieën	10
2.2.7	Vissen.....	11
2.2.8	Ongewervelden	11
2.3	Aanvullend onderzoek	11
2.3.1	Rugstreepad.....	11
2.3.2	Vleermuizen	12
3	Wnb gebiedsbescherming	14
3.1	Toetsingskader	14
3.2	Inventarisatie	14
3.3	Analyse van de mogelijke effecten	15
4	Natuurbeleidskaders	15
4.1	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	15
4.2	Weidevogelleefgebied.....	17
5	Conclusies en aanbevelingen	17
5.1	Wnb, soortenbescherming	17
5.2	Wnb gebiedsbescherming.....	18
5.3	Provinciale Natuurbeleidskaders.....	19
6	Literatuur	19

Bijlage 1 – Overzicht van weersomstandigheden en data van de inventarisaties

Bijlage 2 – Aeries stikstofdepositie berekening

1 Inleiding

1.1 Kader van het onderzoek

Projecten of handelingen dienen te worden getoetst aan de wet- en regelgeving voor natuur. De natuurbescherming in Nederland bestaat uit de volgende kaders:

- Wet natuurbescherming:
  - Natura 2000-gebieden;
  - Soorten;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) en eventueel gebieden buiten het NNN, zoals bijvoorbeeld weidevogelleefgebieden.

In het kader van de voorgenomen ontwikkeling is in eerste instantie een verkennend natuuronderzoek uitgevoerd ('Quick scan flora en fauna Wheermolen-West, fase 4 Purmerend', Sweco 2 mei 2016). Het verkennend onderzoek is erop gericht om een eerste inzicht te krijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden in en om het plangebied en de mogelijke vervolgstappen die moeten worden genomen met betrekking tot aanvullend veldonderzoek, nader effectonderzoek en nadere procedures. Het verkennend ecologisch onderzoek is de eerste stap in de procedure.

Op basis van de conclusies uit het verkennend onderzoek is aanvullend onderzoek uitgevoerd. Het verkennend onderzoek is gecombineerd met de resultaten uit aanvullend onderzoek en vormen tezamen het natuuronderzoek. Vanwege de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 is dit natuuronderzoek geactualiseerd. In het kader van deze actualisatie is er nog een veldbezoek uitgevoerd in januari 2018. In aanvulling hierop is een toetsing uitgevoerd naar de mogelijke effecten van stikstofdepositie.

1.2 Beschrijving van het project

Het plangebied is gelegen in Purmerend ten noorden van de Saturnusstraat en ten westen van de Meteorenweg (figuur 1.1). In het plangebied worden eengezinswoningen en een appartementengebouw gerealiseerd. De eengezinswoningen worden in een rij van 12 woningen met voor- en achtertuin gebouwd. De woningen krijgen een maximale bouwhoogte van 11 meter. In het appartementengebouw komen 29 appartementen met een maximale bouwhoogte van 23 meter. Aan de noordwestzijde, langs het spoor, wordt een groenvoorziening aangelegd. Aan de noordoostelijke zijde van het plangebied wordt een waterpartij gerealiseerd (figuur 1.2 en 1.3). Deze waterpartij staat in verbinding met de spoorloot ten noorden van het plangebied en met het water dat in de voorgaande fasen 1 en 2 is aangelegd en in fase 3 mogelijk is gemaakt.

Figuur 1.1: ligging van het plangebied (geel gearceerd)

Het plangebied voor dit bestemmingsplan omvat een gedeelte van de bebouwde kom van Purmerend. Het plangebied wordt gekenmerkt door een braakliggend land wat deels wordt gemaaid. Er is een voetbalveld aanwezig en aan de zuidzijde zijn al parkeerplaatsen aanwezig. Er zijn drie bomen aanwezig. Op het terrein heeft in het verleden een ophoging plaats gevonden, grote delen van het terrein zijn vrij nat en er zijn plassen aanwezig. Het terrein wat niet gemaaid wordt is verruigd, hier is wilgenopslag aanwezig, riet, paardenbloem, klaver, braam en diverse ruigtekruiden. Op het terrein is ook een bouwkeet aanwezig, waarbij diverse bouwmaterialen liggen, o.a. een hoop met stenen. Aan de noordwestzijde van het gebied ligt een watergang parallel aan de spoorbaan.

Figuur 1.2: Impressie van aan te leggen woningen

Figuur 1.3: kaart van het plangebied

2 Wnb soortenbescherming

2.1 Toetsingskader

In de Wet natuurbescherming is de soortenbescherming in Nederland geregeld. In de Wet natuurbescherming worden drie verschillende beschermingsregimes gehanteerd (Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten (Bijlage IV Habitatrichtlijn, Bijlage II Verdrag van Bern en Bijlage I Verdrag van Bonn) en andere beschermde soorten) waaraan verschillende verbodsbepalingen zijn gekoppeld.

Soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v.):

- lid 1) Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen;
- lid 3) Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben;
- lid 4) Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen;
- lid 5) Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5 e.v.):

- lid 1) Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen;
- lid 2) Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;

- lid 3) Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
- lid 4) Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen;
- lid 5) Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere Soorten (artikel 3.10 e.v.)

- lid 1) Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - onderdeel a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - onderdeel b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
  - onderdeel c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor *Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijnsoorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet opzettelijk vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood of verstoord.

Voor *andere beschermde soorten* geldt dat voortplantingsplaatsen en rustplaatsen (inclusief functionele leefomgeving) van beschermde soorten niet (opzettelijk) vernietigd mogen worden en dat exemplaren van beschermde soorten niet (opzettelijk) mogen worden gedood. Verbodsbepalingen ten aanzien van de verstoring zijn niet van toepassing op deze soorten. Ten aanzien van de *andere beschermde soorten* geldt dat het bevoegd gezag (provincies c.q. ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (voorheen EZ) de vrijheid hebben om soorten binnen deze categorie vrij te stellen van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 Wet natuurbescherming.

Voor beschermde soorten die niet zijn vrijgesteld en de voorgenomen activiteiten strijdig zijn met de bepalingen in de nieuwe wet dient ontheffing dient te worden aangevraagd. Deze kan alleen worden verleend indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor vogels geldt in afwijking hierop dat voor verstoring geen ontheffing nodig is, indien de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Het is ook mogelijk om voor beide categorie soorten te werken volgens een goedgekeurde gedragscode die is afgestemd op de nieuw wet. Er is dan geen ontheffing nodig.

2.2 Verkennend onderzoek

2.2.1 Methode

Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten en gebieden in het plangebied. Hierbij maken we vooral gebruik van gegevens van de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) en aanvullend van locatie- en soort-specifieke ecologische atlanten en eventueel overige digitale databases.

Veldbezoek

Op basis van een veldbezoek is de geschiktheid van biotopen voor beschermde soorten beoordeeld.

Deze beoordeling, samen met het bronnenonderzoek, brengt de beschermde soorten(groepen) in beeld die in het plangebied (kunnen) voorkomen. Het eerste veldbezoek heeft plaatsgevonden op 25 april 2016 door een ecooloog van Sweco. Tijdens het veldbezoek zijn de volgende ecotopen waargenomen:

- grasland (deels gemaaid) met een voetbalveld en deels verruigd, een deel van het grasland is vrij nat;
- er is geen bebouwing aanwezig, alleen een bouwkeet;
- er is ten westen van het plangebied een watergang aanwezig, deze wordt niet beïnvloed door de ontwikkeling. In het plangebied zijn enkele droge greppels aanwezig en enkele plassen. Deze verdwijnen als in het gebied gebouwd wordt;
- er zijn drie vrijstaande bomen aanwezig, dit zijn onder andere platanen. In de bomen zijn geen nesten aangetroffen van vogels met een jaarrond beschermd nest. Eén boom is begroeid met klimop. In de bomen zijn geen scheuren aangetroffen. Van één boom is in het verleden wel een tak afgevallen;
- er is ruigtestruweel aanwezig met opslag van wilgen.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Er is vervolgens gekeken of deze soorten(groepen) beïnvloed kunnen worden door voorgenomen activiteiten, door vernietiging van leefgebied en verstoring tijdens de aanlegwerkzaamheden. Op basis van deze analyse wordt geconcludeerd voor welke soorten(groepen) een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagd moet worden en of er een nader onderzoek nodig is.

2.2.2 Vaatplanten

Bronnenonderzoek

Er zijn in de beschikbare bronnen van de laatste tien jaar geen waarnemingen van beschermde planten in de directe omgeving van het plangebied bekend. Er zijn alleen losse waarnemingen gedaan in de omgeving, er is geen structureel onderzoek verricht.

Verkennend veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek in 2016 zijn er o.a. diverse grassen, wilgen, braam, paardenbloem, klaver, zegges, distels en riet waargenomen. Een deel van terrein is vrij nat met ruigte-opslag. Het plangebied is niet geschikt voor de in Noord-Holland beschermde plantensoorten aangezien de vereiste specifieke milieumomstandigheden voor deze soorten ontbreken. Nader veldonderzoek is in dit kader niet noodzakelijk.

Effectanalyse

Door uitvoering van de woningbouw wordt het huidige biotoop van voorkomende plantensoorten vernietigd. Dit betreft alleen algemene soorten. Een ontheffing voor uitvoering van deze werkzaamheden is voor deze soorten niet nodig. Na uitvoering van de werkzaamheden kan de aanwezige vegetatie zich herstellen, rondom de woningbouwlocatie.

2.2.3 Vleermuizen

Bronnenonderzoek

In het plangebied zijn veel waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis (foeragerend). Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Verkennend veldonderzoek

Tijdens het verkennend veldbezoek zijn geen potentiële vaste verblijfplaatsen van vleermuizen waargenomen in het plangebied, door het ontbreken van geschikte bebouwing en de afwezigheid van holtes in de aangetroffen bomen. In het plangebied staan enkele struiken en boompjes waar door vleermuizen gevoerd kan worden.

Naast (dus buiten) het plangebied ligt wel een watergang met bomen langs het spoor wat een potentiële vliegroute van vleermuizen vormt.

Effectanalyse

Door de woningbouw worden geen verblijfplaatsen van vleermuizen vernietigd.

Door het kappen van bomen en ontwikkeling van de woningbouw in het gebied kunnen vlieg- en foerageerroutes (tijdelijk) worden vernietigd, totdat er herplanting heeft plaatsgevonden om de bomen te vervangen. Voor de tijdelijke vernietiging van foerageergebied is nader onderzoek noodzakelijk naar het voorkomen van vleermuizen. In het plangebied zijn namelijk veel kruiden en ruigesoorten aanwezig, waarboven insecten foerageren die voedsel vormen voor vleermuizen. Daarnaast kan aan de rand van het plangebied (bij de watergang) een vliegroute aanwezig zijn voor vleermuizen. Het belang van het gebied voor vleermuizen moet in beeld worden gebracht, om na te gaan of er essentiële vlieg- en foerageerroutes worden verwijderd.

Tijdens de uitvoering kan verstoring optreden. Door de werkzaamheden uit te voeren in de daglichtperiode wordt verstoring van vleermuizen tijdens de uitvoering voorkomen.

2.2.4 Overige zoogdieren

Bronnenonderzoek

Er zijn binnen het plangebied alleen waarnemingen bekend van de vrijgestelde egel.

Verkennd veldonderzoek

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor de egel en andere algemene zoogdiersoorten als muizen, mol en konijnen. Het plangebied is door het ontbreken van geschikt habitat (dichte ruigtes, holen, hout- en puinstapels) en de ligging midden in een stedelijk woongebied ligging, ongeschikt voor zwaar beschermde soorten en vrijgestelde zoogdieren zoals hermelijn, wezel en bunzing. Nader veldonderzoek is in dit kader niet noodzakelijk.

Effectanalyse

Het leefgebied van de algemene / vrijgestelde zoogdiersoorten wordt tijdelijk aangetast door de werkzaamheden. Een ontheffing voor uitvoering van deze werkzaamheden is voor deze soorten niet nodig. Na uitvoering van de werkzaamheden kan het leefgebied van de meeste soorten zich herstellen, op en rondom de woningbouwlocatie. Voor vrijgestelde zoogdiersoorten geldt dat overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb kan worden uitgesloten. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht, wat betekent dat aangetroffen soorten waar mogelijk en nodig buiten het plangebied overgezet moeten worden of de mogelijkheid moeten hebben om te kunnen vluchten uit het plangebied.

2.2.5 Vogels

Bronnenonderzoek

Er zijn in de beschikbare bronnen enkele recente waarnemingen aanwezig van algemene vogels zoals merel, winterkoning, heggemus, wilde eend en meerkoet.

Verkennd veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een paartje wilde eenden binnen het plangebied aangetroffen die mogelijk aan het broeden is/gaat. In de bomen zijn geen holtes aangetroffen. Er zijn geen nesten aangetroffen in het plangebied met een potentie als jaarrond beschermd nest.

Effectanalyse

Verstoring van vogels treedt op wanneer er werkzaamheden uitgevoerd worden in de nabijheid van broedende vogels rond het werkgebied. Het betreft binnen dit project broedende vogels in ruigte en bomen.

Door buiten het broedseizoen te werken, wordt verstoring van broedende vogels voorkomen. De broedperiode loopt globaal van half maart tot begin augustus. Indien het niet te vermijden is in het broedseizoen te werken dient eerst onderzocht te worden of er in de nabijheid nesten of broedende vogels aanwezig zijn die verstoord zouden kunnen worden. Indien dit het geval is, wordt gewacht met de werkzaamheden tot het moment dat de vogels vliegensvlug zijn.

2.2.6 Reptielen en amfibieën

Bronnenonderzoek

Er zijn in de beschikbare bronnen geen waarnemingen bekend van beschermde soorten reptielen en amfibieën in en rond het plangebied. Uit beschikbare verspreidingsgegevens blijkt dat de volgende amfibieën waargenomen zijn in de omgeving waarin het plangebied zich bevindt: gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en kleine watersalamander. Het betreft hier soorten die beschermd zijn conform art. 3.10 Wnb. Er zijn geen strikt beschermde soorten (soorten beschermd conform art. 3.5 Wnb) waargenomen in het uurhok waarin het plangebied is gelegen. Buiten een straal van een kilometer zijn er waarnemingen van enkele rugstreeppadden bekend. In Purmerend zijn geen waarnemingen van de ringslang bekend (de afgelopen tien jaar). Gezien de verspreiding van de ringslang in de omgeving is het niet waarschijnlijk dat de soort in het plangebied voorkomt, de soort zit op meer dan twee kilometer afstand van het plangebied. Een deel van de bebouwde kom van Purmerend ligt tussen het plangebied en het gebied waar de ringslang is waargenomen.

Verkennd veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is het plangebied deels geschikt bevonden voor algemeen voorkomende amfibieën. Zwaarder beschermde amfibieën zijn op basis van het ontbreken van geschikt biotoop en verspreiding niet te verwachten in het plangebied. Het biotoop van bijvoorbeeld een kenmerkende beschermde soort in Noord-Holland, zijnde de rugstreeppad, bestaat uit geïsoleerde poelen/wateren met specifieke milieumomstandigheden, zoals, poelen, schrale graslanden met vergraafbare bodem en overwinteringsplaatsen in stenenhopen en zandheuvelds. Deze omstandigheden ontbreken overwegend binnen het plangebied, maar door de aanwezigheid van tijdelijk ondiep open water zijn voortplantingsplaatsen niet uit te sluiten en dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. De aanwezigheid van de bruine kikker en gewone pad kan tevens niet worden uitgesloten.

Effectanalyse

De bruine kikker en gewone pad kunnen verstoord, verwond of gedood worden door graaf- of kapwerkzaamheden. Provincie Noord-Holland heeft deze soorten, behorend tot de 'andere beschermde soorten' echter vrijgesteld van ontheffingsplicht in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Ten aanzien van deze soorten is dan ook geen aanvullend onderzoek en geen ontheffingsprocedure in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Wel geldt de algemene zorgplicht die zorgvuldig handelen vereist, bijvoorbeeld door het verplaatsen van dieren buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden indien aangetroffen en het niet opzettelijk doden of verwonden.

Tijdens de uitvoering kan het gebied mogelijk geschikter worden voor de rugstreeppad, ten opzichte van de huidige situatie, door ophogingen van het gebied met zand. Om verstoring van rugstreeppadden te voorkomen zal tijdens de werkzaamheden voorkomen moeten worden dat de rugstreeppad het plangebied koloniseert, bijvoorbeeld door het plaatsen van paddenschermen (in de periode april-oktober) en door waterplassen te voorkomen in de periode van april t/m september.

2.2.7 Vissen

Bronnenonderzoek, verkennend veldonderzoek en effectanalyse

In het plangebied is geen open water aanwezig dat geschikt is voor vissen. De greppels staan droog en de enkele plasjes drogen op in de zomer. Er is dan ook geen leefgebied voor beschermde vissen aanwezig in het plangebied. Een nadere toetsing is niet aan de orde.

2.2.8 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

In het plangebied en de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van het groot koolwitje, kleine vos, klein geaderd witje en het zevenstippelig lieveheersbeestje. Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen in het plangebied. Deze worden ook niet verwacht gezien hun verspreiding en voorkomen in voedselarme milieus.

Verkennend veldonderzoek

In het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor beschermde ongewervelden.

Beschermde dagvlinders en libellen zijn vaak afhankelijk van zeer specifieke, voedselarme en zeldzame milieus en/of waardplanten. Voorbeelden zijn heideterreinen, vennen, beken, schrale hooilanden, laag- en hoogveenmoerassen, duinen etc. Dergelijke biotopen zijn niet aanwezig; er is alleen sprake van bebouwing en een beperkte hoeveelheid voedselrijk groen dat alleen geschikt is voor bijvoorbeeld algemene dagvlindersoorten.

Analyse en toetsing van mogelijke effecten

Gelet op het ontbreken van waarnemingen en de afwezigheid van geschikt biotoop van beschermde ongewervelden, zijn negatieve effecten op de soortgroep behorend tot de strikt of andere beschermde soorten van de Wet natuurbescherming, op voorhand uitgesloten. Nader onderzoek en een ontheffingsprocedure zijn niet nodig.

2.3 Aanvullend onderzoek

In 2016 is er aanvullend onderzoek gedaan naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen en naar voortplantings- en rustplaatsen van rugstreeppadden. Hieronder staan de resultaten van deze onderzoeken per soort(engroep) beschreven.

2.3.1 Rugstreeppad

Inventarisatiemethode

De inventarisatie van de rugstreeppad is uitgevoerd onder voor deze soort gunstige weersomstandigheden en op basis van de soortenstandaard van de rugstreeppad¹. Hierbij is de aanwezigheid van voortplantingswater onderzocht door te luisteren naar koorzang en door te zoeken naar larven en/of juveniele exemplaren van de rugstreeppad. Bij het onderzoek naar rugstreeppad hebben drie bezoeken plaats gevonden gericht op koorzang. Daarnaast is één bezoek in de maand juli uitgevoerd waarbij gezocht is naar larven en juveniele rugstreeppadden. De data van de veldbezoeken zijn opgenomen in bijlage 1.

Resultaten

Er zijn geen individuen van de rugstreeppad aangetroffen binnen het plangebied. Tijdens de inventarisaties is geen kooractiviteit van de rugstreeppad waargenomen binnen het plangebied en in de directe omgeving. De geulen en kuilen binnen het plangebied waar voorheen water in heeft gestaan zijn dit seizoen dichtgegroeid en daardoor droog komen te liggen. Rugstreeppadden hebben een sterke voorkeur voor kale, flauwe oevers waar de zon op kan schijnen. Zelfs al had er water in de geulen en kuilen gestaan, dan nog waren deze locaties niet geschikt als voortplantingswater voor rugstreeppadden.

---

¹ Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014, Soortenstandaard rugstreeppad, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie

De watergang langs het plangebied is met behulp van een fijnmazig net bemonsterd naar larven van de rugstreeppad. Tijdens deze inventarisaties zijn er geen larven van de rugstreeppad gevangen.

Effectanalyse en toetsing

Er zijn geen rugstreeppadden aangetroffen. Een ontheffing is niet aan de orde.

2.3.2 Vleermuizen

Inventarisatiemethode

De inventarisatie van vleermuizen heeft zich beperkt tot het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Potentiële verblijfplaatsen zoals gebouwen en bomen met holtes ontbreken in het plangebied. De inventarisatie is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2013².

Vliegroutes en foerageergebied

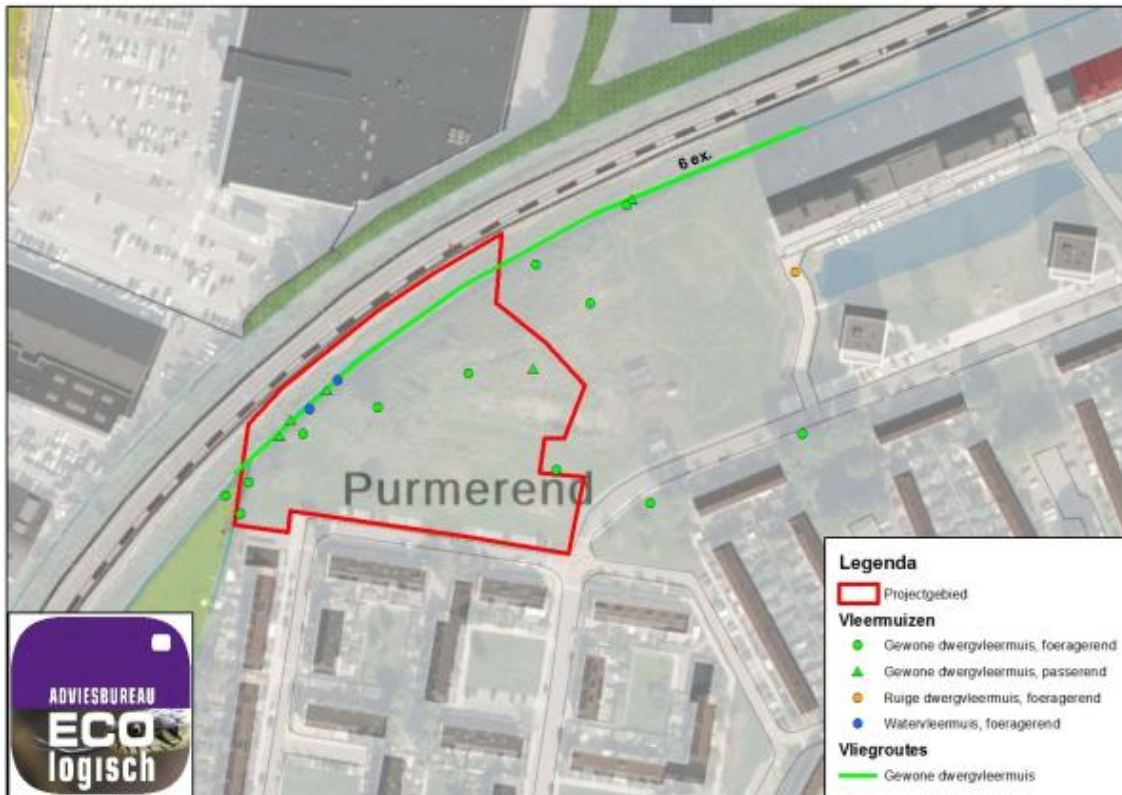
Het inventariseren van vliegroutes en foerageergebied is uitgevoerd middels twee inventarisatieronden (bijlage 1). Tussen de inventarisatieronden is een minimale tussenperiode van acht weken gehanteerd. Vliegroutes en foerageergebieden zijn op kaart ingetekend. De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Er is gewerkt met de Petersson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk oor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software.

Resultaten

Binnen het plangebied zijn de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis waargenomen. De watergang langs het plangebied fungeert als vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. De individuen van de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis foerageerde voornamelijk boven de watergang. Buiten het plangebied is één enkel individu van de ruige dwergvleermuis waargenomen.

---

² Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013

Figuur 2.1: Resultaten vleermuisonderzoek (alle waarnemingen).

Effectanalyse en toetsing

Langs de watergang aan de rand van het plangebied (net naast, en dus buiten het plangebied) ligt een vliegroute van de gewone dwergvleermuis. In het plangebied foerageren de gewone dwergvleermuis en de watervleermuis. De soorten benutten met name de watergang als foerageerzone.

Het belang van het plangebied wordt bepaald aan de hand van aantallen en gedrag van vleermuizen. Het uitgangspunt hierbij is dat de gunstige staat van instandhouding van de lokale populaties vleermuizen niet door het uitvoeren van geplande werkzaamheden in het gebied mag komen. Het plangebied wordt slechts door enkele vleermuizen gebruikt als foerageergebied. Omdat er in de directe omgeving voldoende alternatieve foerageergebieden aanwezig zijn, zullen de geplande werkzaamheden geen significant effect hebben op de lokale populatie vleermuizen. Bovendien blijft de watergang (die voornamelijk door de foeragerende vleermuizen wordt gebruikt) behouden.

De watergang wordt daarnaast gebruikt als vliegroute van een klein aantal gewone dwergvleermuizen. Deze vliegroute is tevens slechts beperkt van belang. Vliegroutes zijn van essentieel belang als er bijvoorbeeld een kraamkolonie gebruik van maakt of als er geen alternatieve vliegroutes in de omgeving zijn. Dat is hier niet het geval. Door lichtuitstraling langs de watergang te beperken blijven alle huidige functies voor vleermuizen in het plangebied behouden en zijn negatieve effecten op de lokale populaties vleermuizen uit te sluiten.

Een ontheffing inzake de Wet natuurbescherming is dan ook niet noodzakelijk.

3 Wnb gebiedsbescherming

3.1 Toetsingskader

De Wet natuurbescherming heeft als doel het beschermen van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn) in Nederland. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn in beginsel niet toegestaan.

In dit kader is ook toetsing nodig van effecten in het kader van de externe werking van toepassing. Bij de toetsing zijn er de volgende procedurevarianten:

- Geen nader onderzoek: effecten kunnen op voorhand worden uitgesloten (er zijn geen Natura 2000-gebieden in de omgeving aanwezig).
- Voortoets: effecten kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
- Verslechteringstoets: effecten kunnen op basis van de Voortoets niet worden uitgesloten, significantie hiervan wel.
- Passende beoordeling: significantie van effecten kan op basis van de Voortoets of Verslechteringstoets niet worden uitgesloten.
- ADC-toets: indien significantie van effecten op basis van de Passende beoordeling niet kan worden uitgesloten. Aangetoond dient te worden dat er geen alternatieven zijn met minder effecten, er sprake is dwingende redenen van groot openbaar belang en in compensatie is voorzien.

Indien negatieve effecten op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten is in ieder geval een vergunning noodzakelijk op grond van artikel 2.7 Wet natuurbescherming.

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) maakt onderdeel uit van de Wet natuurbescherming. Vergunningsverlening voor Natura 2000-gebieden bij een toename aan stikstofdepositie is gekoppeld aan het PAS. Dit programma is via het Besluit PAS in de Wet natuurbescherming verankerd. In de Regeling PAS zijn de volgende te volgen procedureregels vastgelegd ten aanzien van nieuwe projecten en/of andere handelingen:

- toename van minder dan 0,05 mol N/ha/jr: geen vergunning en geen melding nodig;
- toename van 0,05-1 mol N/ha/jr: geen vergunning nodig, een melding volstaat*;
- toename van meer dan 1 mol N/ha/jr: vergunning nodig.

* *Wanneer een melding volstaat (bij 0,05 mol N/ha/jr of bij 1 mol N/ha/jr) hangt af van de beschikbare ontwikkelingsruimte voor het betreffende Natura 2000-gebied*

Voor het uitvoeren van de stikstofberekening dient gebruik te worden gemaakt van de Aeries-calculator. Bij een melding of vergunningsaanvraag dient deze berekening te worden bijgevoegd. Bij een vergunningsaanvraag wordt door het bevoegd gezag bepaald of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de toename van stikstof voor de betreffende habitattypen of soorten³. Op basis daarvan wordt bepaald of een vergunning kan worden verleend.

3.2 Inventarisatie

Voor de inventarisatie van Natura 2000-gebieden is gebruik gemaakt van de gebieden-database van Synbiosys (www.synbiosys.alterra.nl/natura2000).

Hieruit blijkt dat rondom het plangebied vier Natura 2000-gebieden liggen op een afstand tot het plangebied kleiner dan 10 km. Het betreft de volgende gebieden:

- Polder Zeevang ten noordoosten op ca. 3 km;
- Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder ten westen op ca. 4 km;
- Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske ten zuidoosten op ca. 5.5 km;
- Markermeer & IJmeer ten westen op ca. 7.5 km.

³ In de Aeries monitor is in te zien voor welke gebieden geen ruimte meer beschikbaar is. Omdat deze informatie niet altijd up-to-date kan deze afwijken van de beoordeling van de provincie.

Van de vier omliggende Natura 2000-gebieden zijn in Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' stikstof gevoelige habitattypen aangewezen.

3.3 Analyse van de mogelijke effecten

Het plangebied is niet in een Natura 2000-gebied of in de directe nabijheid gelegen. Directe aantasting zoals oppervlakteverlies en versnippering van Natura 2000-gebied zijn niet aan de orde. Er zijn eveneens geen belangrijke ecologische relaties tussen het plangebied en de omliggende Natura 2000-gebieden.

Mogelijke verstoring van verstoringsgevoelige dieren door beweging, geluid, trilling en licht gedurende de realisatiefase en gebruiksfase reikt tot maximaal enkele honderden meters ver. Hiermee is uitgesloten dat er effecten zijn van verstoring in de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden.

Er zijn geen grootschalige hydrologische ingrepen voorzien die tot een kilometer afstand invloed kunnen hebben op kwelstromen of de grondwaterstand. Effecten zoals verdroging en vernatting treden daarmee niet op als gevolg van de werkzaamheden.

Wel kan er sprake zijn van toename van de stikstofdepositie in zowel de aanleg- als de gebruiksfase. Een toename aan stikstofdepositie kan gevolgen hebben voor de verzuring en vermessing van gevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten. Een aantal van de aangewezen habitattypen in de Natura 2000 gebieden Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' zijn zeer gevoelig voor stikstofdepositie.

In de gebruiksfase kan er sprake zijn van extra uitstoot van stikstof door uitbreiding van het aantal woningen. Uit de uitgevoerde AERIUS berekening (d.d. 05-02-2018, zie bijlage 2) blijkt dat de maximale depositie op de in de omgeving liggende Natura2000-gebieden in de gebruiksfase kleiner is dan 0,05 mol N/ha/jaar. In het kader van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) dat onderdeel uitmaakt van de Wnb is er onder de drempelwaarde van 0,05 mol/h/jr geen vergunning nodig. Dit betekent dat het gebruik de realisatie van het plan niet in de weg staat.

De ontwikkelingen binnen het bestemmingsplan kunnen in de aanlegfase leiden tot een toename van stikstofdepositie vanuit de gebruikte machines en voertuigen. Omdat de wijze van uitvoering op dit moment niet bekend is, kan de feitelijke stikstofdepositie hiervan niet worden berekend. In plaats hiervan is er in een AERIUS-berekening uitgevoerd naar de maximale emissie, waarbij de maximale stikstofdepositie lager is dan de drempelwaarde van 0,05mol/ha/jr. Deze emissie bedraagt 12.500 kg NOx/jr, overeenkomend met de inzet van 15 werktuigen (emissiestandaard Stage IIIb) met een gemiddeld vermogen van 150 kW, 8 uur per dag gedurende 220 dagen 2 jaar lang. Omdat bij een dergelijke inzet de aanleg van het project kan worden gerealiseerd, is hiermee de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan geborgd.

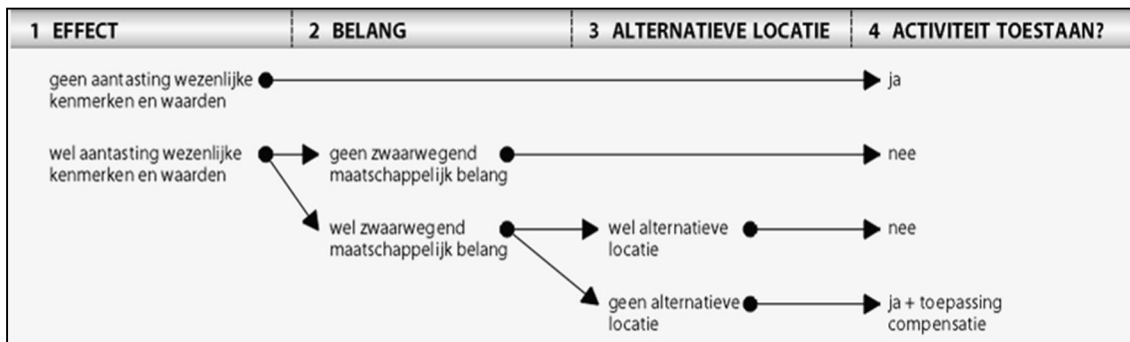
4 Natuurbeleidskaders

4.1 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Toetsingskader

De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan. De afweging voor ingrepen in het NNN gaat volgens het 'nee, tenzij-principe'. In onderstaand schema is dit stapsgewijs weergegeven. Ingrepen met een significant negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden mogen niet plaatsvinden, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en indien er geen alternatieven zijn.

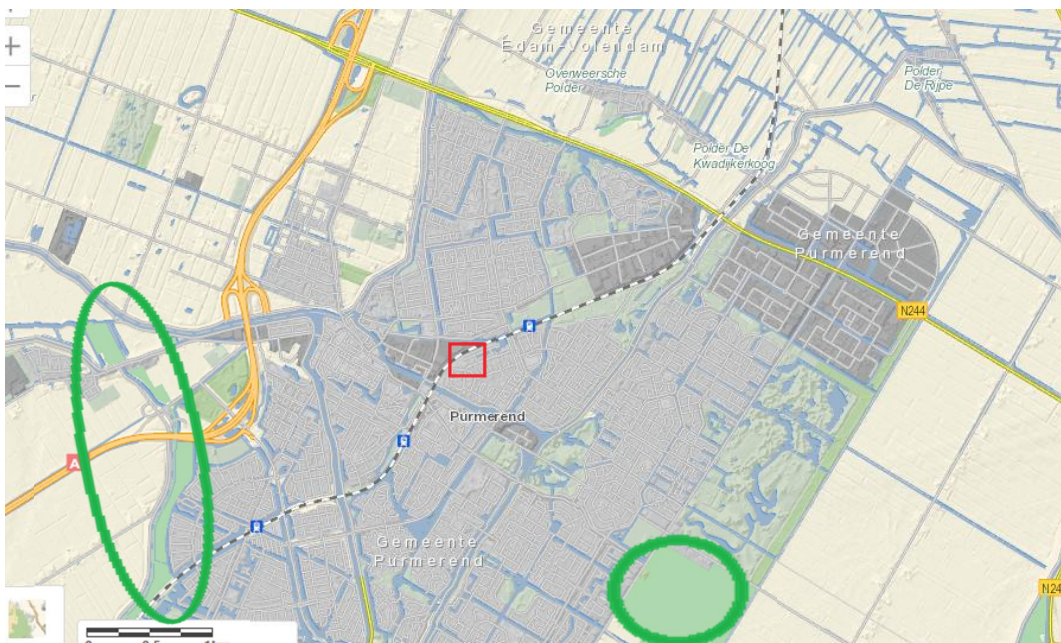
Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een NNN-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op het NNN-uitkomst bieden om projecten in het NNN te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij-procedure'. In provincie Noord-Holland is de externe werking van het NNN niet van toepassing. Een 'nee, tenzij-toets' behoeft alleen te worden doorlopen indien er sprake is van een RO-procedure met betrekking tot wijziging van de bestemming van het plangebied.

Schema: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van NNN-gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee-tenzij-toets, procedure'. De voorgenomen ontwikkelingen vinden plaats buiten de begrenzing van NNN-gebied (fig. 4.1, bron: Provincie Noord-Holland) daarom is nadere toetsing niet noodzakelijk. Externe werking is niet van toepassing.

Figuur 4.1: Plangebied (globaal rood omkaderd) ten opzichte van NNN (globaal groen omcirkeld)

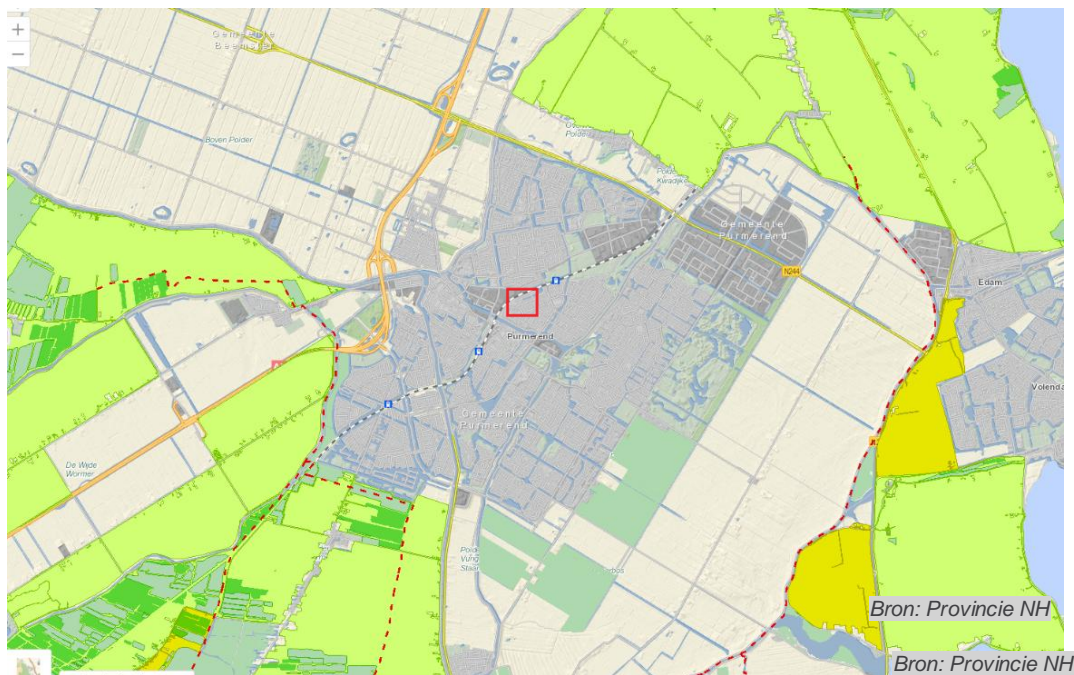

4.2 Weidevogelleefgebied

Bij afname van weidevogelleefgebied (interne en/of externe verstoring en afname oppervlak), moet overleg plaatsvinden met de ecologen van provincie Noord-Holland over de precieze begrenzing⁴ ⁵ van het weidevogelleefgebied en het oppervlak dat daadwerkelijk verstoord wordt. Daar komt bij dat drukke wegen veelal een autonome verstoringsafstand van circa 20 m ten opzichte van daadwerkelijk foerageergebied en nestlocaties van weidevogels. Fysieke compensatie van aantasting van weidevogelleefgebied kan plaatsvinden zowel in de vorm van beheer als in de vorm van kwalitatieve maatregelen. Bij compensatie in de vorm van beheer moeten initiatiefnemers een beheervergoeding voor een periode van dertig jaar betalen.

Inventarisatie, analyse en toetsing effecten

Het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op een afstand van circa 2,2 km ten oosten van het plangebied (figuur 4.2, bron: provincie Noord-Holland). De voorgenomen ontwikkelingen vinden daarmee ruim plaats buiten de begrenzing van de NNN en er is geen relatie met weidevogelleefgebied. Externe werking hoeft niet getoetst te worden. Nadere toetsing is daarom niet noodzakelijk.

Figuur 4.2 Ligging weidevogel grasland (heldergroene vlakken), t.o.v. het plangebied (globaal rood omkaderd)

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Wnb, soortenbescherming

Op basis van het natuuronderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn binnen het plangebied niet waargenomen. Aanwezigheid van essentiële foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen kan worden uitgesloten. Daarmee is een ontheffing niet nodig.

⁴ www.ruimtelijkeplannen.nl

⁵ Structuurvisie Noord-Holland 2040, september 2015

- Jaarrond beschermde nesten zijn niet aangetroffen binnen het plangebied. Wel kunnen in het plangebied diverse soorten vogels broeden, waarvan het nest niet jaarrond is beschermd. Voor deze vogelsoorten geldt dat in gebruik zijnde nesten tijdens het broedseizoen niet opzettelijk mogen worden vernield of beschadigd en dat betreffende vogelsoorten niet opzettelijk mogen worden verstoord indien dit leidt tot een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Dit aspect staat derhalve de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan niet in de weg.
- Er is geen sprake van een negatief effect op beschermde vaatplanten, overige zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden door het ontbreken van geschikt leefgebied binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. Aanwezigheid van vaste voortplantings- of rustplaatsen en/of essentieel leefgebied van niet-vrijgestelde soorten kleine marterachtigen zijn niet waargenomen. Negatief effect op deze soorten door de activiteiten is uitgesloten. Dit aspect staat derhalve de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan niet in de weg.
- Uit het natuuronderzoek is gebleken dat er binnen het plangebied geen leefgebied voor de rugstreeppad is. Tijdens de uitvoering kan het gebied mogelijk wel geschikt worden voor de rugstreeppad, ten opzichte van de huidige situatie, door ophogingen van het gebied met zand. Om verstoring van rugstreeppadden te voorkomen moet tijdens de werkzaamheden voorkomen worden dat de rugstreeppad het plangebied koloniseert, bijvoorbeeld door het plaatsen van paddenschermen (in de periode april-oktober) en door waterplassen te voorkomen in de periode van april t/m september.

Zorgplicht

- Soorten zoals bosmuis, haas, egel en huisspitsmuis, bruine kikker en gewone pad behorend tot de beschermingscategorie 'andere soorten' (art. 3.10) van de Wet natuurbescherming kunnen voorkomen in het plangebied. Deze soorten zijn door provincie Noord-Holland vrijgesteld van ontheffingsplicht in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. Nader onderzoek en een eventuele ontheffingsprocedure zijn niet aan de orde.
- Om verstoring van migrerende overvliegende of foeragerende vleermuizen en vogels te voorkomen, dienen de werkzaamheden zo veel als mogelijk overdag uitgevoerd te worden en dient, waar mogelijk, tussen zonsondergang en zonsopgang geen directe werkverlichting of strooiverlichting (met uitzondering van voertuigen) toegepast te worden, die op bosjes, bomen en gebouwen kan schijnen.
- Om vernietiging van nesten in bomen en struweel te voorkomen zullen kapwerkzaamheden buiten het broedseizoen (grootweg half maart t/m juli met uitloop tot eind augustus) uitgevoerd moeten worden. Indien werkzaamheden in het broedseizoen moeten plaatsvinden, waarbij in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden aangetast, dient terrein voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd worden door een deskundig ecoloog op aanwezigheid van in gebruik zijnde vogelnesten. Deze dienen gespaard te blijven zolang ze gedurende het broedseizoen in gebruik zijn.

5.2 Wnb gebiedsbescherming

Door uitvoering van de voorgenomen maatregelen (aanleg woongebied) gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren. Gelet op de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden, waartussen wegen en bebouwde kom liggen, zijn effecten in het kader van externe werking door verstoring (licht, geluid en trillingen) op voorhand uitgesloten.

Gelet op de mogelijke toename aan stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden Wormeren Jisperveld & Kalverpolder en 'Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske' door de aanleg van de nieuwbouw, is nader stikstofonderzoek uitgevoerd conform het PAS. Op 05 februari 2018 is in het kader hiervan een stikstofberekening met AERIUS uitgevoerd. Hieruit is gebleken dat tijdens de gebruiksfase de stikstofdepositie kleiner is dan 0,05 mol N/ha/jaar. In het kader van het PAS is een vergunning niet noodzakelijk.

Daarnaast is op basis van de Aeries-calculator berekend dat de aanleg van het project realiseerbaar met een stikstofdepositie van minder dan 0,05 mol/ha/jr, waardoor hiervoor eveneens geen vergunning nodig is. Stikstofdepositie als gevolg van de aanleg en gebruik staan derhalve niet aan de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan in de weg.

5.3 Provinciale Natuurbeleidskaders

Het plangebied ligt niet binnen de NNN-begrenzing en niet binnen de begrenzing van weidevogelleefgebied. Er is geen nadere procedure noodzakelijk in de vorm van een 'nee, tenzij-toets'. Dit aspect staat derhalve niet aan de uitvoerbaarheid van het voorgenomen plan in de weg.

Samenvattende tabel

	Effecten	Nader veldonderzoek	Nader effect-Onderzoek nodig	Mitigerende en/of compenserende maatregelen*	Nadere procedure
Wnb gebieds-bescherming	• Geen	• Geen	• Nee	• Geen	• Nee
Wnb soorten-bescherming	• Strikt beschermd e soorten	• Geen	• Nee	• Nee	• Nee
NNN en natuur buiten de NNN	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen	• Geen

* Mogelijke maatregelen om effecten te voorkomen of te beperken

6 Literatuur

Documenten:

M. Kolen, Sweco Nederland BV, 2 mei 2016, *Quick scan flora en fauna Wheermolen-West, fase 4 Purmerend; Onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet*

Websites:

www.ndff.nl

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

<https://maps.noord-holland.nl/GeoWeb51HTML5/index.html?viewer=nbp>

Overige:

Algemeen toegankelijke waarneming websites

Bijlage 1 – Overzicht van weersomstandigheden en data van de inventarisaties

In tabel 1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van de onderzoeken. De inventarisaties zijn uitgevoerd door K. den Hartogh MSc, M. Neefjes MSc en M.G. Bertholet.

Tabel 1: Overzicht inventarisaties flora, rugstreepad en vleermuizen

Datum	Tijd	Soort	Weersomstandigheden
19-05-2016	21:30 – 23:30	Vleermuizen	Licht bewolkt, windkracht 1, 16 ^o C
19-05-2016	21:30 – 23:30	Rugstreepad	Licht bewolkt, windkracht 1, 16 ^o C
15-06-2016	23:00 – 00:00	Rugstreepad	Bewolkt, windkracht 1, 17 ^o C
07-07-2016	23:00 – 00:00	Rugstreepad	Bewolkt, windkracht 1, 20 ^o C
11-07-2016		Rugstreepad	Bewolkt, windkracht 3, 18 ^o C
11-07-2016		Flora (rietorchis)	Bewolkt, windkracht 3, 18 ^o C
14-07-2016	03:30 – 05:30	Vleermuizen	Bewolkt, windkracht 2, 12 ^o C

Bijlage 2 – Aeries stikstofdepositie berekening